

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p style="text-align: center;">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurs, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

O nouă lovitură dată Bisericii.

Datoria F. O. R.-ului să intervină.

De un timp încoace actele jignitoare și umilitoare la adresa Bisericii se țin lanț. Nu acte sau întâmplări oarecare, ci — cu atât mai dureros — măsuri luate de organele statului sunt acelea cari ating serios prestigiul ei.

După salarizarea de pomină a preoților cu lefuri ce aduc mai mult a pomană, înregistrăm azi o măsură mai dureroasă, ea atingând de-a dreptul Biserica. Iată despre ce e vorba.

Deși programele analitice prevăd pentru învățământul Religiei în școlile secundare câte 2 ore la săptămână până în clasa VI, iar în clasele VII și VIII câte o oră, în orariul cel nou se prevede o singură oră pentru toate clasele superioare, iar la școlile normale s'a prevăzut o singură oră până în clasa VII, iar din clasa VIII-a religia a fost eliminată cu totul.

Nu este lucru clar că la noi se boicotează sistematic bunele intenții și servicii ale Bisericii? că Statul vrea să se debaraseze nu numai de sarcina plătirii preoților, dar și de orice influență a Bisericii în viața școlii astăzi, în cea a societății, mâne? — Așa este, și presa socialistă, comunistă și comunizantă dela noi ar trebui să salte de bucurie, căci — vorba Prea Sfințitului Episcop al Clujului — ideea lansată de ea și-a făcut intrare și pe porțile Ministerului de Instrucție.

Școala nu este numai o adunare de dascăli și școlari, școala e și trebuie să fie înainte de orice o instituție de educație și cultură. Cu deosebire școlile cari pregătesc pe educatorii satelor, școlile normale își brodează rostul existenței lor pe principii de înaltă etică creștină.

Altfel în satele noastre învățătorii nu au ce căuta. Văzându-i în biserică fără să cânte, lumea stă nedumerită; d'apoi să nici nu vină la biserică, ori să boicoteze biserica?!

Triste vremuri am ajuns. Și ele vor fi mai triste de nu se vor lua măsuri de îndreptare. Iute și de grabă, până ce nu va fi prea târziu și va urma altă rătăcire mai rea ca cea dintâi.

Di ministru al instrucției trebuie sesizat, și suntem mulțumitori Preasfințiților episcopi cari l-au sesizat de acest pericol. De dorit e să fie solicitată și trecerea dlui ministru al Cultelor, de cumva nu s'a sesizat însuș de atentatul pregătit instituției pe care dsa trebuie să o apere în stat. Dar mai trebuie invitat cineva!

„Frăția Ortodoxă Română” își va ține curând Congresul său anual la noi în Caransebeș. Această asociație, numărând atâtea personalități culturale și politice, trebuie să-și justifice sensul existenței sale din toate punctele de vedere. Iar atâtea personalități sunt garanție suficientă pentru aceasta. Bine, acest congres, pe lângă problema salarizării preoților va trebui să ridice cuvânt și pentru scoaterea învățământului religios din școlile secundare — astăzi pe jumătate, mâne de tot?

Între punctele înscrise în programul său îndată la început, ea își propune să afirme și să apere în orice împrejurări credința ortodoxă, prestigiul și drepturile ei în viața de Stat. Noi sperăm și asteptăm ca semnalul de protest să fie dat fără nici o sfială!

Biserica vrea ca ea să trăiască; Biserica mai vrea ca Statul nostru național să trăiască; cine îi poate împiedeca această dorință?!

„Frăția Ortodoxă Română”, prețios auxiliar al Bisericii noastre dreptmaritoare, nădăjduim să o ajute ca planurile ei binecuvântate să fie duse la capăt.

Tradiționalism și moralitate.

De: Prof. C. Rudneanu.

Cartea lui D. Parodi „Tradionalisme et Démocratie” operă premiată de Academia franceză conține o serie de conferințe ținute de V. Brunetière, P. Bourget, N. Barrés și toate se referă la problema și istoricul „tradiției” — rolul și importanța tradiției dealungul istoriei.

Cea mai de seamă, care ne face să ne îndreptăm privirile și cu care se începe tradiționalismul contemporan e intitulată: „Traditionnalism și moralitate” (Traditionalisme et moralité) a lui F. Brunetière.

Ea ne arată drumul pe care-l străbat de un timp mai mulți scriitori cari proclamă tot mai puternic „cultul tradiției”. Tradiția este considerată ca un semn specific și o garanție a adevărului. Brunetière discută cu o patimă deosebită problema tradiției în raport cu moralitatea, el face parte din vechii scolastici cu nesfârșitele discuții, face să simțim că operele de artă trebuiesc apreciate după ideile ce le conțin: *arta trebuie să se ridice până la viață, literatura până la morală, acțiunea socială până la apologetica religioasă.* În 1875 când a început a scrie în coloanele „Revue des Deux Mondes” el a fost deja angajat ca să ia o atitudine ostilă contra „naturalismului” care era în plină expansiune. *El s'a indignat contra imoralității artei moderne, contra pictorilor obsceni și mai ales contra influenței nefaste pe cari aceștia o exercitau asupra societății.* Naturalismul se hrănea cu un pesimism bolnav al vieții pline de deșărtăciuni și de mediocritate umană. Brunetière condamnă pesimismul bolnav, vorbea despre Schopenhauer înainte de a-l fi citit cu un dispreț care mergea până la batjocură, susținând dreptul la viață, necesitatea de a accepta viața în deplină acțiune. Naturalismul se declară contra moralei, era foarte indiferentă la orice act moral, învățând doctrina comodă „artă pentru artă” susținând dreptul de a face artistul așa cum îi convine opera de artă. Brunetière spune: *naturalismul bolnav prelungește agonia romantismului, condamnă și într'un caz și în altul „triumful eului egoist”, absența totală a autorității morale sau sociale din personalitatea poetului creator.* Are o admirație pentru clasicii cari au fondat o conștiință și o morală bine justificată. La un Racine sau Bossuet și mai ales la acesta găsește respectul autorității, sentimentul responsabilității, concepția creștină a omului. Pentru ca să condamne naturalismul și romantismul ca și principiile anti sociale cari se desvoltă și într'o direcție și în alta, trebuie să distingă bine omul de natură, arta de știință, astfel să limiteze

domeniile unul de altul, subordând totul unui ideal moral transcendent.

Universul e studiat de știință care își are legile ei, legi necesare și fatale, fiindcă ele rezultă din natura lucrurilor. Știința are domeniul său propriu și legitimitatea ei. Trecând dela știință la literatură Brunetière spune că poezia lirică a evoluat dela „istoricii cei mari” la *Ronsard* și la *Malherbe*; dela *Bossuet* la *Chateaubriand*, regăsindu-și iarăși forma la *Lamartine* și la *Leconte de Lisle*: aceste opere explică cum s'au desvoltat unele din altele, reacțiunea uneia din cealaltă.

Noi suntem responsabili față de noi înșine, față de timpul nostru, viitorul nostru depinde dela acțiunile noastre prezente, astfel timpul uman *nu-i altceva decât rezultatul unei reforme lente și a unei cuceriri dureroase a propriului nostru eu.*

Pentru o astfel de apropiere Brunetière crede că a găsit cele două dogme esențiale ale creștinismului ele fiind cele mai bune moralități: **Providența și păcatul original.**

Providența care se opune doctrinei evoluționiste, punând capăt peste tot existenței, *finalismul în locul mecanismului orb, fatal*, arătându-ne un univers cu **forțe libere și conștiințe.**

Păcatul original care prin ereditate și atavism face ca toate generațiile să devină solidare unele cu altele și copiii să expieze păcatele părinților. Ce sunt în definitiv din punct de vedere evoluționist instinctele materiale atât de mult legitimate ca naturale?? Nu sunt decât rămășițe obscure ale trecutului, de ceace ființa noastră brutală a fost în trecut. Datoria noastră este ca să le *umanisăm tot mai mult.*

Există o morală cu multe posibilități și ea să rezumă în *lupta continuă a ființei umane contra naturii.* Și există și o imoralitate care nu-i altceva decât *degradarea ființei omenești la treapta animalității, reinvierea tuturor instinctelor animalice.* Cine spune morală zice disciplină. Viața și mai ales drumul vieții trebuie disciplinat, de aceea ne îndreptăm tot mai mult spre tradiție, fiindcă în ea găsim un principiu de ordine și o unitate sufletească.

Trebuesc respectate tradițiile naționale, ele constituiesc sufletul unui popor, ele le apără de tot felul de influențe streine și externe, și ca o disciplină care se impune garantează drumul drept dealungul secolelor. Sub tradițiile naționale înțelegem spune Brunetière: tradițiile militare, literale și cele religioase. Astfel găsim rolul hotărâtor și social, adânc moralisator al tuturor doc-

trinelor, cari au un *respect* și un *sens adânc tradițional*.

Știința poate cunoaște pe om ca și pe animal și influența ce o exercită natura asupra lor, dar omul stă deasupra naturii și a științei, astfel pretențiile științei de a-l conduce singură pe om, de a-i da un *senz propriu au dat greș de mult*.

Rolul Bisericii a fost mare în toate timpurile. La un moment dat ea s'a despărțit de Stat, astfel exemplul Franței de a separa a fost privit utopic la început — dar s'a adevărit tot mai mult că există ceva nobil în această separare. *Politicianismul din Biserică a dispărut, iar principiul disciplinei a fost reintronat mai mult ca oricând*.

Doctrina lui F. Brunetière rămâne în linia marilor tradiții idealiste și a moralei creștine, cugețarea creștină ia un loc deosebit de important în lume, fiindcă nu predică războiul între caste, nici între religii, ci pur și simplu revenirea la tradiție unica păstrătoare a moralei creștine.

* * *

În lumea marilor prefaceri, Franța își reia mereu vechiul loc de întronare a *principiilor idealiste și de sublimă morală a creștinismului*. Mai mult decât oricând ideea nobilă a luptei cinștite pentru adevăr bine și frumos începe să străbată imensele câmpuri ale vieții materiale; ateismul, impresionismul și toate formele ușoare ale vechilor concepții istorice de decadentă încep să fie tot mai slăbite, fiindcă duhul nou de viață creștină își face loc în lumea păcatelor. Generații nou crescute la izvoarele nesecate ale științei și a artei binefăcătoare își toarnă gândul lor în idei cari servesc scopuri nobile, inițiative creștinești, toate având un singur scop: să-l scoată pe om din mocirla păcatelor. Gândurile expuse de F. Brunetière ne dau o nouă perspectivă, ne înalță spre culmile idealismului de unde putem cugeta spre eternitate. O nouă ordine începe să fie întornată: „ordinea inimii“ despre care ne vorbește atât de frumos marele Pascal, filosoful și idealistul Franței. Entuziasmul și credința iau locul pesimismului și îndoelii, grația divină și spontaneitatea acționează cu o certitudine deosebită, sentimentul nobil luptă din răspuțeri contra instinctului orb, iar virtutea creștină alimentează flacăra curată a credinței. De aceea nici arta care vrea inspirație și geniu, nici știința care are ipoteze și idei creatoare nu ne poate satisface, nu!! Singur religia ne satisface cerințele mari ale sufletului nostru înșetat de iubirea lui Dumnezeu. Aci intervine rolul cel mare al gânditorului francez F. Brunetière de a fi găsit locul religiei creștine în lumea istoriei noastre, în sânul societății noastre moderne.

Un bilanț sinistru.

Nu trece zi dela Dumnezeu să nu citim în ziare, că unul sau altul s'a sinucis. Mare e numărul acestora, dar și mai mare a celor ce-și lapadă viața fără ca știrile zilei să ia notiță despre fapta lor.

Statisticele oficiale apărute în 50 de state ne descoper tristul adevăr, că în anul 1934 nu mai puțin de 1,200.000 de persoane s'au sinucis, fiind în cea mai mare parte victime ale crizei economice.

Ne-am obișnuit, ca toate abnormitățile să le punem în sarcina crizei. Criza economică a ajuns să fie un fel de cal de bătaie. Nu-i vorbă, va fi și criza de vină la multe neajunsuri, dar nu la toate.

Presupunând că totuși criza e marea vinovată, ne întrebăm, cine a contribuit la desfășurarea ei în măsură atât de intensă?

Nimeni altul, decât cei ce se află în fruntea trebilor.

Dacă mulți dintre cei puși în vârful piramidei sociale și-ar fi schimbat mentalitatea, din păgâni ce sunt ar fi devenit creștini, imposibil ca rădăcinile crizei să se fi înfipt atât de adânc în ogorul finanțelor atâtor țări.

Griji de existență s'au îngrămădit deasupra capului candidaților la moarte din voință proprie și în deosebi grijile apăsătoare ale pâinei celei de toate zilele. Aceștia n'au putut suporta, ca să n'aibă ce să mănânce și mai bine și-au luat rămas bun dela cele vremelnice.

Dar sunt și de aceia, cari în mijlocul mizeriei ce-i înconjură, n'au avut nervi sensibili, care să-i fi determinat a-și pune sfârșit vieții lor, ci au ales calea martiriului de a muri de foame.

Nu e exagerare, ci un alt trist adevăr, care se desprinde și din statisticele celor 50 de state și anume, că 2,400.000 de persoane au încetat din viață din cauza unei alimentații insuficiente, sau mai pe românește zis din cauza foamei.

Dacă nu este de unde să te aprovizionezi cu cele ale mâncării și sucombi de foame, n'ai ce zice.

Dar când sunt bucate în abundență și totuși vedem numeroase cadavre întinse de foame, nu mai poate fi vorba de criză, ci de o sclăvie de cea mai ordinară specie pe care a cunoscut-o cândva istoria. Și aceasta la popoarele cari se mândresc a fi civilizate.

De ce s'au sinucis 1,200.000 de persoane, apăsate de grijile existenței?

De ce au trebuit să moară 2,400.000 de oameni copleșiți de chinurile foamei?

Pentru că în anul 1934 au fost distruse de mâini criminale 1,000.000 vagoane de grâu, 267.000 vagoane cafea, 258,000.000 kilograme zahăr, 26,000.000 kilograme de orez și 25,000.000 kilograme de carne.

Și oare din ce cauză?

Ca să nu se producă o scădere a prețurilor.

Ar fi fost o pacoste pentru bieții speculanți de se vindeau cerealele distruse cu preț mai redus, ar fi fost o nefericire pentru ei, dacă nu aveau atâta câștig, ca să-și poată satisface dorul infect de a realiza beneficii nemeritate.

Tabloul îl putem reasuma astfel: pe de o parte imense cantități de bucate aruncate în mare, sau date pradă focului, pe de altă parte mormane îngrozitoare de oameni, trecuți în împărăția umbrelor.

Și starea aceasta de lucruri n'au provocat-o negrii din Africa centrală, cari se roagă la lună și la stele, au produs-o monoteiștii noștri, cei albi la piele și negrii la suflet, fie că's creștini, fie că's ismailteni.

În fața acestui bilanț sinistru are biserica cadere să-și ridice cuvântul.

AUREL MOACA.

Combaterea alcoolului.

Multe sunt năcazurile și relele ce se descarcă zilnic asupra capului bietului om și dacă examinăm proveniența acestora, vedem că partea cea mare a acestor rele obvine din sărăcie și boale, iar acestea în bună parte din beție.

Beția este una dintre cele mai mari boli, care ne distruge încet dar sigur, atât trupește cât și sufletește. Urmările ei sunt îngrozitoare, căci ea face din om neom, aducând în familie, jalea, discordia și sărăcia.

Urmările alcoolului lovesc nu numai pe alcoolici, ci și pe urmașii acestora până la al doilea și treilea neam. Alcoolul atacă creierul, inima, ficatul, rinichii, stomacul, intestinele și sistemul nervos. Toate cercetările medicinei experimentale probează cu prisosință, că alcoolismul oferă terenul cel mai prielnic dezvoltării baccilului tuberculos și nebuniei. Dar alcoolul răspândește jale și amar nu numai în familie, ci în țara întreagă, căci el umple azilurile cu nebuni și cu idiota nevindecabili și tot el umple temnițele cu criminali și omorători de oameni. Nu există otravă mai mare ca alcoolul și cu toate acestea el este consumat în cantități foarte mari. Oamenii timpului de azi beau

mult; ei iubesc beutura, crezând-o leac contra bolilor și necazurilor. Beutura se bea mai mult în cărciumi, unde se întâlnesc tineri și bătrâni, băcți și fete, femei și bărbați, moși și babe, bogăți și săraci, învățați și proști, care bând, devin veseli și încep a cânta.

Dar câte zile nu se pierd la cărciumă? Câte nopți fără somn? Câte șanțuri umplute de bețivi? Dar țara cât cheltuiește cu atâtea judecatorii și tribunale, care cercetează certurile, bătăile și crimele bețivilor?

Peste țara noastră au trecut multe rele și nenorociri: au prădat-o și pustiit-o Tătarii și alte hoarde păgâne. Au trecut peste dânsa cu foc și sabie Turcii, au sărăcit-o Grecii și Rușii și toate le-a îndurat bietul Român. A mai trecut peste neamul nostru holera, ciuma, vărsatul și alte boli, dar toate acestea la olaltă nu au produs atâta sărăcie și victime omenești cât a produs beția.

Omul bea căci vede și pe alții bând; bea la botez, cununie și moarte, bea la praznic și la rugă, bea să se răcorească, bea să se încălzească, bea sătul și bea flămând.

Se știe că în țara noastră se cheltuiește anual minimum o sumă de 16 miliarde lei pentru bețură, deci circa 900 lei de capul de om. Iată aproape bugetul întreg al țării. Se știe că 60 la sută din crimele dela sate și orașe sunt făcute în stare de beție. Trenurile deraiază, se ciocnesc și adesea nici nu pot pleca din gări din cauza, că slujbașii sunt în stare de beție. Automobilele conduse de șoferi beți, omoară zilnic lume pe străzi, sau aceste mașini sunt aruncate în prăpăstii. Toamna, când se începe fabricarea rachiului, e răs de lume, sau plângere și suspin. Bețivii măsoară străzile de-alung și latul fără funie de măsurat, iar copiii se țin lanț după acești nenorociți. Nici nu-ți vine a crede, că omul făcut după chipul și toată frumusețea lui Dumnezeu, să se degradeze până a se asemăna dobitoacelor celorlalte fără de judecată.

Dumnezeu a zidit pe om după chipul și asemănarea sa, lăsându-l să ajunga la o asemănare tot mai mare cu Făcătorul său. Ne-a lăsat să ajungem oameni deplin, cari iubesc binele și urăsc răul. Ar fi deci timpul suprem, ca să facem dreaptă întrebuintare de toate frumosele daruri, ce ni le-a dat Dumnezeu, să plinim voia lui mare, să ne umplem sufletul cu puterea lui și să ne pătrundem de duhul Lui.

Or prin beție, nu împlinim de loc voia lui Dumnezeu, căci iată ce spune Sf. Ap. Pavel: „Iar faptele trupului arătate... Pizmele, uciderile, bețiile...” Galateni 5, 19-21.

Și de fapt beția rapește omului darul de judecată, posibilitatea de a raționa, îndemnându-l a săvârși acte cu totul opuse voinții Celui Prea Înalt.

Înțeleptul Solomon zice: „Cui este vai? Cui sunt gălceveri? Cui judecați? Cui necazuri și sfezi? Cui zdrobirea înzadar? Au nu celor ce zăbovesc la vin? Nu vă îmbătați cu vin, ci umblați cu oameni drepiți și vorbiți la preumblări“.

Tot în sfânta scriptură se scrie: „La vin te face viteaz, căci pe foarte mulți i-a pierdut vinul“. Și tot acolo se scrie: „Bucuria inimii și veselia sufletului este vinul, când se bea la vreme și cu măsură, iar amărăciune sufletului este vinul, când se bea mult, sfezi și căderi face“.

Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Necuratului îi place mai presus de toate bețivul, de oarece nimeni nu-i îndeplinește mai bine voia decât omul beat. Fugi de vin ca de un șarpe. Bețivul e mai de plâns decât cei morți; mortul stă culcat și nu face nici bine nici rău, pe când bețivul numai la rele se gândeste. Bețivul e mai rău decât nebunul, căci el de bună voie face nebunii“.

Sfântul Vasile zice: „Precum apa se împotrivesc focului, tot astfel vinul înneacă mintea omului. Precum fumul alungă albinele, tot astfel beția alungă binele din sufletul omului“.

Iată ce s'a întâmplat odinioară cu ocazia unei petreceri la Greci: Cei prezenți au umplut un pahar cu vin unui mare învățat, care era de față la masă, învățatul răstoarnă paharul. Mesenii indignați întreabă de motiv, iar el răspunde: „Dacă n'ași fi răsturnat paharul cu vin, m'ar fi răsturnat el pe mine“.

Marele Digene spunea unui tiner decăzut și degenerat: „Prietene, tatăl tău te-a făcut într-o clipe de beție“.

Proverbul rus spune: „Mai mulți s'au înecat în vin ca în mare“.

Iar Mântuitorul predica: „Nici bețivii nu vor intra întru împărăția lui Dumnezeu“.

Primul vin îl fabrică Noe și tot el este primul care cade în acest păcat al beției.

Alexandru cel Mare era cel mai puternic domnitor, fiind însă pătimăș la beție, în această stare străpunge la o petrecere cu sabia pe Clitos, prietenul său cel adevărat, care în mai multe rânduri l-a scăpat de moarte. Ba putem spune, că acest om mare cu toată puterea sa, s'a înecat în alcool.

Harding, fostul președinte al Americii spunea: „Toate lucrările merg mai bine, de când nu se consumă alcool, datorile se plătesc mai

regulat, căci bărbații nu lasă plățile prin cârciumi. Familiile sunt mai bine îngrijite, îmbrăcate“. Da, dar pe timpul acela un caz de beție se pedepsea cu mii de dolari.

Mussolini lucrează și mai bine, el industrializează fructele și răspândește mustul fără alcool. Aceasta este și părerea mea, cu toate că în țara noastră, aceasta problemă este foarte delicată, întrucât interesează o bună parte din economia noastră națională. Toți se feresc a atinge această bubă, dar bubă coace și fatal se va sparge.

Jertfă mare, jertfă iubiți cetitori, căci fără moarte, nu există viață vecinică.

În baza celor înșirate, ferindu-ne de păcatul beției să ne unim cu toții, luptând contra acestei palimi rușinoase și păgubitoare. Să nu uităm că băutura ne ruinează punga și sănătatea, ne destramă familia, neamul și țara.

Să facem deci uscătorii sistematice și întovărășindu-ne la un loc să vindem prunele, iar când vom avea foc la stomac, să bem apă curată lăsată dela Dumnezeu, mai fabricând din prune marmeladă și altele și să nu uităm nici un moment cântecul:

Foaie verde păpădie
Arză-te focul beție,
Că din om bogat în sat
Am ajuns să fiu argat,
Dintr'un om tare frumos
Am ajuns un ticălos.

IOSIF TOADER învățător, Prigor.

Propaganda antireligioasă în Rusia Sovietică.

(Continuare)

De: **Vlăduceanu Victor**.

Cap. I.

Situația bisericii ruse, în ajunul revoluției.

O particularitate de seamă în viața bisericii ortodoxe ruse, în ajunul revoluției, a fost supunerea ei oarbă față de stat. Începutul acestei supuneri e din timpurile vechi, secolul al XV-lea și XVI-lea. Nu numai țarul ci chiar și boierii și alți funcționari superiori își permiteau să se amestece în viața internă a bisericii. Această stare anormală a bisericii ortodoxe ruse, provoacă o nemulțumire generală.

Culmea desagregării vieții interne a bisericii ruse a fost atinsă în ajunul revoluției de curentul iliodorian și rasputinian, cari măturisesc decadența vieții morale și a disciplinei bisericesti.

Absolvent al academiei teologice din Petrograd, Iliodor Trufanov devine cunoscut prin faptele lui incorecte și inadmisibile unei persoane bisericești, având diferite eșuri împotriva autorităților.

Rasputinismul a fost însă un exponent și mai expresiv, al stării în care se găsea biserica rusă în ajunul revoluției, scoțând la iveală simptomele bolnăvicioase în organizația bisericii ruse și situația ierarhilor ei. Rasputin, țaran rus, purtând plete negre, lungi, dându-și aerul unui preot său călugăr rus, ajunge la curtea imperială, câștigând o mare autoritate și influențând în mod considerabil asupra țarului Nicolae al II-lea. Toți ambițioșii, toți aventurierii, cu lăcomie se năpusteau asupra lui, căutându-i favoarea, atenția și cumpărând serviciile cu cele mai murdare și imorale mijloace. Așa procedau atât miniștrii cât și ierarhii bisericii, plăcându-i în deosebi (lui Rasputin) amestecul în chestiunea numirilor și transferărilor ce se făceau în ierarhia bisericească.

Altă împrejurare care a contribuit într'un mod destul de puternic la procesul de desăgare a bisericii ruse a fost distanța prea mare dintre ierarhii superiori și clerul inferior, așa zisul cler alb, pe deoparte și faptul că o parte din cler a fost străin de masa poporului simplu, pe de altă parte. Preotul dela țară trăia în sărăcie, care de multe ori îl făcea să uite chemarea și vrednicia sa. Socialiștii au înțeles acest lucru, ducând o vie propagandă printre preoții satelor, mai ales printre cei tineri.

Cap. II.

Izbușnirea revoluției.

Ziua de 7 Martie 1917 marchează începutul revoluției rusești și al unei ere din cele mai însemnate, pe care le-a cunoscut istoria. În acea zi, lucrătorii dela uzinele Putiloff din Petrograd fac grevă, cerând pâine. În starea în care se găsea Rusia în acel timp și mai ales capitala ei, cu miniștrii, cu clasa nobilă, cu alte cuvinte, cu tot putregaiul țarist, era imposibil să nu se producă o mișcare. Era de ajuns o singură scânteie ca să ia foc imensul imperiu. Dezăstrele suferite pe front, politica greșită a țarului Nicolae al II-lea, om cu puțină energie și sub influența curentului german, condus de spioni și de politicieni nedestoinici, măresc zilnic nemulțumirile poporului rus. Agenți provocatori răspândeau manifeste cu conținut revoluționar.

După trei ani de războiu inutil pe care poporul rus nu l-a simțit și nu l-a înțeles niciodată, imperiul Romanovilor se prăbușește

sub valurile unei revoluții ce monea în sânul societății rusești de câțiva ani. Un guvern burghez democratic încearcă să țină frânele unei situații din ce în ce mai grave. Nevoind sau neștiind să înțeleagă că armata și poporul nu mai au energia sufletească de a continua războiul, este la rândul său răsturnat de o mână îndrăzneată de oameni, cari au înțeles psihologia momentului și cu o simplă deviză: „pământ și pace“ aruncată în cele 4 colțuri, au cucerit puterea. Aceștia erau bolșevicii. Lenin care așteptase în Elveția primul dangăt de clopot al revoluției, intră în Petrograd în 3 Aprilie 1917, venirea lui însemnând începutul bolșevismului.

În noua concepție de conducere a lumii, principiile fundamentale erau (și sunt): distrugerea bisericii. Ei văd în religie, creștinism și în însăși ideea despre un Dumnezeu, ca ordonator al lumii, un fel de opium care amortește masele și care împiedică vederile interesului lor real, principalul obstacol pentru o propagandă efectivă doctrinei lor în straturile poporului.

(Urmează)

Oastea Domnului din Caransebeș în pelerinaj la Mănăstirea Hodoș-Bodrog.

Sâmbătă dimineața în 7 Sept. a. e., după săvârșirea Utreniei în Catedrală de către preoții P. Bancea, P. Bogoevici și R. Pop, ostașii de sub conducerea parohului P. Bancea în număr de aproape 200 persoane s'au îndreptat spre gară cu litia — fiind însoțiți de un număr foarte mare de credincioși — pentru a merge la Mănăstirea Hodoș-Bodrog.

Dela gară până la Aradul Nou, ostașii au călătorit cu trenul, iar dela Aradul Nou au continuat drumul pe jos, distanță de 12 km., până la Mănăstire.

Ajunși la Mănăstire ostașii au fost întâmpinați de către părintele protopop S. Seculin administratorul mănăstirii Hodoș-Bodrog, care a rostit către pelerini câteva cuvinte. Aci, după înconjurarea Mănăstirii, ostașii au intrat în mănăstire unde s'a rostit o rugăciune de mulțumită lui Dumnezeu, apoi, fiind ei pregătiți cu post, s'au mărturisit. După terminarea mărturisirii ostașii au fost încvartirați în locuințele dela sf. mănăstire. Seara la ora 8 s'a săvârșit Utrenia; de către un sobor de preoți în frunte cu părintele protopop S. Seculin, a predicat aci părintele F. Codreanu despre minunile dela Maglavit, unde sf. Sa a fost în 2 rânduri.

A doua zi la praznicul „Nașterii Născătoarei de Dumnezeu, dimineața la ora 5 s'a săvârșit sfânta Liturgie, răspunsurile corale au fost date de către ostașii din Caransebeș, sub conducerea părintelui P. Bancea; la priceasnă predică candidatul de preoție Gheorghe Dalea, despre însemnătatea praznicului, apoi credincioșii rând pe rând trec la sfânta Taină a cuminecturii.

Liturgia a doua se face în curtea Mănăstirii de către Înalt Prea Cuviosia Sa Dr. Iustin Suciu, preoții Fl. Codreanu și P. Bancea, răspunsurile corale au fost date tot de către ostașii din Caransebeș sob conducerea cand. de preoție Gh. Dalea. La priceasnă Înalt Prea Cuviosia Sa predică — aducând rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu că a ajutat pelerinilor din toate părțile să poată face acest pelerinaj la sf. mănăstire, pentru a se hrăni cu hrană dătătoare de viață, apoi îndeamnă pe pelerini să se roage Maicei Domnului, care neîncetat se roagă lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor. Predica I. P. C. Sale a stors multe lacrimi.

După săvârșirea Liturghiei se formează un cortegiu în frunte cu steagurile și coroana de flori a oastei Domnului din Caransebeș și toți pelerinii merg la mormântul regretatului P. S. episcop Grigorie, unde s'a făcut un parastas depunându-se această frumoasă cunună de flori pe mormânt, apoi părintele P. Bancea în câteva cuvinte arată pierderea cea mare pentru biserica românească prin trecerea la cele vecinice a marelui episcop cărturar Gr. Comșa, termină spunând că de și florile acestei coroane aduse de ostași drept omagiu dela poalele Semenicului se vor vesteji dar din sămânța lor vor crește altele cari vor împodobi acest mormânt, căci așa spune poetul: „Că floarea în câmp când vestejește, alta în locu-i înflorește, dar...“ Pentru a nu se vesteji floarea sufletului nostru am venit la acest loc vechiu de închinare ca să alimentăm sufletul din puterea făcătoare de minuni a sfintei icoane a Maicei Domnului din acest sfânt locaș. Printre pelerini au asistat Domnul Mărcuș vice președintele Camerii Deputaților, Domnul Pref. al jud. Arad, Dr. C. Stângu, Dl. I. Târziu învățator etc.

Dela mormânt pelerinii, cântând troparul praznicului, s'au îndreptat spre sf. Mănăstire înconjurându-o cântând stihira dela gl. 1. „In-cunjuțați popoarelor Sionul“ apoi au intrat în sf. mănăstire unde Înalt Prea Cuviosia Sa a rostit rugăciunea de plecare a ostașilor stropindu-i cu apă sfințită.

Plecați iar pe jos până la Aradul Nou — unde se săvârșește Vecernia de către părintele P. Bancea — ostașii continuă drumul până la

Caransebeș cu trenul, de remarcat este că pe tot parcursul drumului s'au cântat numai tropare și cântări bisericești.

În gara Caransebeș pelerinii sunt așteptați de către preoții P. Bogoievici și Romulus Pop și o mulțime mare de credincioși, toți cu făclii aprinse; așezați în rânduri s'au îndreptat cu toții spre Catedrală unde după rostirea rugăciunii de mulțumire, părintele P. Bancea rostește o cuvântare mișcătoare, arătând că dragostea pentru Biserică și Dumnezeu încă mai bate în multe inimi doritoare de mântuire, dovadă numărul cel mare de credincioși care a ieșit în întâmpinarea litiei, roagă pe bunul Dumnezeu să le ajute tuturor.

Gh. Dalea.

Ș T I R I

Personale. Duminecă la sărbătoarea Nașterii Măscătoarei de Dumnezeu Prea Sfințitul episcop a vizitat comunele Căpăt și Racovița. În Racovița P. S. Sa a sfințit biserica. Luni s'a făcut sfințirea bisericii din Jena. În numărul viitor vom publica o dare de seamă mai amănunțită.

Programul congresului „Frăției Ortodoxe Române“, ce se ține în 5 și 6 Octombrie a. c. în Caransebeș este următorul:

5 Oct. orele 4 p. m. ședința Consiliului general al asociației.

Orele 6 p. m. slujba privegierii și mărturisirea membrilor.

6. Oct. orele 8 dim. Liturghie arhierască, împărțirea membrilor. Chemarea Duhului Sfânt.

Orele 10 dim. Procesiunea la monumentul Popasu și sfințirea monumentului. Cuvântările.

Orele 12 Deschiderea congresului general al F. O. R-ului.

Ora 11½ Masa frățească.

Orele 3 Ședința II-a.

Orele 6 Conferința festivă.

Orele 9 Concert religios.

Comemorarea marelui bănățean Dr. Aurel Cosma. Sâmbătă, la 14 Septembrie orele 11 s'a oficiat în biserica ortodoxă din Timișoara-Fabric un parastas pentru pomenirea memoriei marelui bănățean și om politic, fostul ministru Dr. Aurel Cosma, dela moartea căruia s'au împlinit la 31 Iulie 1935 patru ani de zile. În aceeași zi la orele 12 a avut loc în sala festivă a Prefecturii din Timișoara o ședință solemnă de comemorare, unde fruntașii vieții publice românești, fără deosebire de partide politice au cinstit memoria aceluia, a cărui amintire aparține astăzi întregului neam românesc din Banat.

Serbare culturală în Rudăria. Căminul cultural „Regele Carol II“ și Echipa Regală din Rudăria aranjează astăzi o mare serbare religioasă-culturală în comuna Rudăria. Programul anunță și cununia din acest prilej a mai multor perechi de concubini, ceea ce nu poate decât să ne bucure.

Retribuțiile preoțești pe August a. c. se pot ridica la Cassa Diecezană.

ORDIN CIRCULAR.

Nr. 5203 Sc. 1935.

În conformitate cu adresa On. Consiliu central bisericesc Nr. 6550 din 31 August a. e. invităm pe toți profesorii de religie, profesorii seminariați și profesorii de teologie să îndrumeze pe elevii lor a-și procura Testamentul Nou și Psaltirea ca manual auxiliar obligator la studiul religiei. Se poate procura dela Tipografia cărților bisericești, București str. Principatelor Unite Nr. 60 și Librăria Diecezană Caransebeș.

Caransebeș în 12 Septembrie 1935.

Episcopul diecezan:
† Vasile**Brâne preotești**

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile de vânzare la Librăria diecezană.

Convocare.

Societatea română de cântări și muzică din Caransebeș convoacă prin aceasta pe membrii săi la

Adunarea generală

ce se va ține **Duminică în 29 Septembrie** în localul societății.

Comitetul.

La Librăria Diecezană

se află de vânzare

obiecte bisericești

dela cele mai renumite fabrici.

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI

A EPARHIEI CARANSEBESULUI

În fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părăstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și cultul bisericii noastre dreptmăritoare.

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la

Librăria Diecezană Caransebeș
cu grosul și cu bucată.

